

ת"פ 18388/05/20 - מדינת ישראל נגד יוסף גנגנה, א.ד. אור מרום עבודות עפר בע"מ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18388-05-20 מדינת ישראל נ' גנגנה ואח'

מספר בקשה: 63

בפני	כבוד השופטת אפרת פינק
התביעה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמים	1. יוסף גנגנה 2. א.ד. אור מרום עבודות עפר בע"מ

החלטה

לפני שתי בקשות. האחת, בקשת התביעה למתן צו להמצאת מסמכים באמצעות עד תביעה, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב - 1982. השניה, בקשת באת כוח הנאשמים להשיב את אותו עד להמשך חקירה נגדית.

מבוא וטענות הצדדים

1. התיק שבנדון מצוי בעיצומה של שמיעת פרשת התביעה. עד התביעה, ירון הלפגוט, העיד במסגרת מספר דיונים, נשמעה עדותו הראשית וחקירתו הנגדית. הלפגוט משמש כמנהל אגף פיקוח על הבנייה בעיריית פתח תקווה. במסגרת עדותו ציין הלפגוט מספר רב של פעמים, כי יש בידיו, על גבי מחשבי אגף הפיקוח, חומר רב הרלוונטי לשאלות שנשאל בחקירה נגדית. הואיל וחומר זה לא נמצא בחומרי החקירה הוסיף, כי המשטרה ככל הנראה לא אספה את החומר הדיגיטלי הרלוונטי בשלב החקירה, אלא אך את התיקים הפיסיים. כל זאת, למרות הצו שנמסר לעיריית פתח תקווה להמצאת כל החומרים הרלוונטיים לנאשמים (נ/4).
2. באת כוח הנאשמים מבקשת ללמוד מדברים אלו, כי הלפגוט הוא שקרן, משום שלטענתה החומרים שהוא מתאר אינם בנמצא, משמע כי אינם קיימים כלל. הלפגוט הדגיש, לעומת זאת, כי החומרים ישנם והוא מבקש להציגם בפני בית המשפט, שכן יש בהם כדי להביא את התמונה העובדתית בכללותה בפני בית המשפט.
3. בהמשך לכך, הגישה התביעה בקשה להמצאת כלל החומרים הרלוונטיים המצויים במחשבי אגף הפיקוח בעיריית פתח תקווה, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי. לטענתה, יש בחומרים אלו כדי לסייע לבית המשפט לרדת לחקר האמת. עוד טענה, כי בשים לב לקו ההגנה, אין לאפשר לה לאחוז את המקל בשני קצותיו, משמע, לטעון כי העד אינו דובר אמת, ובה בעת להתנגד להגשת החומרים שיכולים לסייע להכרעה. עוד טענה, כי מלכתחילה ניתן צו להמצאת כלל המסמכים, ואלו ככל הנראה לא הומצאו, מסיבות שאינן תלויות בתביעה. לטענתה, הואיל ומצויים אנו בראשית פרשת התביעה, לא יגרם כל נזק, והמצאת המסמכים

תסייע לבית המשפט לרדת לחקר האמת ולקבוע את מהימנותו של העד, הלפגוט.

4. באת כוח הנאשמים טענה, לעומת זאת, כי היה על המדינה לאסוף את כל חומר החקירה בשלב החקירה באמצעות הצו שניתן. לטענתה, העד טען תחילה כי העביר את כל החומר שנדרש ממנו, ומכאן כי אין ליתן כל אמון בטענה כאילו מסמכים נוספים שמורים במחשבי העירייה. עוד טענה, כי נוכח השלב בו מצוי התיק והעובדה שמספר עדים כבר נשמעו, הרי שיש בהיעדרות לבקשה כדי לפגוע בזכותו של נאשם להליך הוגן. לחלופין עתרה, שכלל שבית המשפט יעתר לבקשה, יותנו תנאים למתן הצו שנועדו לשמור על האוטנטיות של המסמכים שיועברו, ובמקביל יותר לה לשוב ולחקור נגדית עדים שכבר העידו.

5. בסמוך לאחר סיום חקירתו הנגדית של הלפגוט, הגישה באת כוח הנאשמים בקשה להחזירו להשלמת חקירה נגדית. לטענתה, לא סיימה את החקירה הנגדית ולא מיצתה אותה, אולם בית המשפט לא אפשר לה להשלימה. עוד טענה כי לו היה בית המשפט מגביל את זמן החקירה הנגדית מראש היתה נערכת לכך. לטענתה, בנסיבות אלו, הואיל ונתרו נושאים שהעד טרם נשאל עליהם, יש מקום להחזרתו לעדות.

6. בא כוח התביעה טען, לעומת זאת, כי העד העיד במשך זמן ממושך, בהתאם לפרקי זמן שנקצבו מראש, כי בית המשפט התריע מספר פעמים, כי יש לסיים החקירה הנגדית באותו היום ובזמן שהוקצב. בה בעת, הותיר את הבקשה שיקול דעת בית המשפט.

דין והכרעה

7. לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי:

"בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיוזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו."

8. סעיף 108 אינו תוחם עצמו לבקשות מטעם ההגנה. התביעה, גם היא, רשאית להגיש בקשה לצוות על עד להמציא מסמכים, ואף בית המשפט רשאי ביוזמתו לבקש זאת. עם זאת, בבחינת בקשת תביעה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, יש לאזן בין שני אינטרסים. מחד גיסא, עומדת התכלית של ההליך הפלילי לחתור לחקר האמת, ובכלל זאת, הצגת התמונה הראייתית בכללותה בפני בית המשפט. מאידך גיסא, לא ניתן להתעלם מהצורך להבטיח את זכותו של נאשם להליך הוגן, ובכלל זאת, סיום החקירה בטרם הגשת כתב אישום והעמדת מלוא חומר החקירה לעיונו עם הגשת כתב האישום, על מנת להבטיח שלא יופתע במהלך ניהול הליך ההוכחות.

9. בהכרעה בין שני האינטרסים של חקר האמת, מחד גיסא, ושמירה על הליך הוגן, מאידך גיסא, יש לקחת בחשבון מספר שיקולים, ובכללם את השיקולים הבאים: הטעם שבשלו לא הועבר מלכתחילה החומר והאם היה בכך מחדל של התביעה; הנסיבות בהן התברר על אודות קיומו של חומר נוסף; מרכזיותו של החומר והסיכוי לתרומתו לחקר האמת; האם מתן הצו יפגע בהכרח בהליך ההוגן או שמא עשוי הוא לתרום להליך זה; האוטנטיות של החומר המבוקש (או שמא ניתן לעשות בו מניפולציות); השלב בו מבוקש הצו; ועוד כהנה וכהנה שיקולים.

10. במקרה הנדון, הגעתי לכלל מסקנה, כי יש ליתן צו כמבוקש, וזאת מהטעמים שיפורטו להלן. מלכתחילה, ביקשה המשטרה מעריית פתח תקווה את כל החומר הרלוונטי לנאשמים וזאת במסגרת צו שניתן במסגרת החקירה (נ/4). על פניו נראה, שככל שקיים חומר נוסף, אי העברתו נבעה מטעות; על אודות הטענה בדבר קיומו של חומר נוסף נודע אך במסגרת חקירתו הנגדית של הלפגוט, אשר חזר על טענה זו מספר רב של פעמים; ככל שקיים חומר נוסף הנוגע לנאשמים במחשבי אגף הפיקוח של העירייה יהיה בו כדי לתרום באופן מהותי לחקר האמת. ענייננו בכתב אישום המייחס לנאשמים עבירות שנחקרו על ידי אותו אגף פיקוח וראיות שנאספו מטעמו עומדות בבסיס חלק מכתב האישום. מתן הצו לא יפגע בהכרח בהליך ההוגן. ככל שלא יימצא חומר כזה, בניגוד לטענתו של הלפגוט, הרי יהיה בכך כדי לתמוך בטענת הנאשמים כי הוא משקר. אולם, אפילו יימצא חומר נוסף, יכול חומר זה לתמוך בטענות נוספות של הנאשמים. כך למשל, תיעוד עבירות יכול לתמוך בטענותיהם כי אחרים ביצעו את העבירות, וכי אין ראיות לפיהן דווקא הנאשמים אחראים להן. ניתן גם לוודא את האותנטיות של המסמכים באמצעות חדירה למחשב על ידי שוטר מיומן ואיסוף החומר בכללותו; אכן, פרשת התביעה מצויה בעיצומה, אולם ניתן עדיין, ככל שהדבר יידרש, לאפשר לבאת כוח הנאשמים לחקור שוב עדים שכבר נחקרו נגדית, אם החומר רלוונטי לאותם עדים.

11. מכל האמור עולה, כי באיזון בין האינטרסים, יש לקבל את בקשת התביעה למתן צו להמצאת מסמכים, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי.

12. אשר לבקשת ההגנה להחזיר את הלפגוט להשלמת חקירתו הנגדית. בניגוד לטענת באת כוח הנאשמים, חקירתו הנגדית של העד החלה כבר ביום 25.10.22, היא נמשכה גם ביום 8.11.22 והסתיימה רק ביום 29.11.22. ביום 8.11.22 ניתנה החלטה לפיה בדיון הבא יש לסיים החקירה הנגדית וכי על באת כוח הנאשמים להיערך לכך, תוך שהוקצב יום שלם נוסף להשלמת החקירה הנגדית. יתר על כן, במהלך הדיון שהתקיים ביום 29.11.22, הודיע בית המשפט מספר פעמים כי יש לפעול לסיום חקירתו הנגדית של העד בתום היום. ההודעה ניתנה, בין היתר בשים לב להימשכות החקירה הנגדית והתמקדותה, בחלקה, בנושאים שבשוליים של המחלוקת, אם בכלל. ההחלטה על סיום החקירה הנגדית התקבלה, אפוא, לאחר שניתנה לבאת כוח הנאשמים הזדמנות ממושכת לחקירה נגדית של העד ולאחר שהודע לה על הכוונה לסיים את עדותו.

13. במקרה הרגיל, לא הייתי מוצאת בנסיבות אלו, מקום להשבת העד, כאשר דיוני ההוכחות מתקדמים בעצלותיים. עם זאת, נוכח ההחלטה שניתנה בדבר צו להמצאת מסמכים, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, ומכיוון שבמתן הצו יהיה ממילא כדי להשיב העד להשלמת חקירתו הנגדית, תתאפשר השלמה נוספת של החקירות הנגדיות בנושא, שלטענת באת כוח הנאשמים, לא הושלמה. השלמה זו תימשך, לכל היותר, חצי שעה, וזאת בנוסף לזמן שיידרש לחקירות נגדיות הקשורות לחומרים החדשים, ככל שיימצאו.

14. הנה כי כן, ניתן צו להמצאת מסמכים מתוך מחשבי העירייה - כמבוקש. על מנת לוודא המצאת כל החומר הרלוונטי, תוך שמירה על האותנטיות של החומר, הצו יבוצע על ידי חוקר מיומן, אשר יאתר את כל החומר הדיגיטלי המצוי במשרדי אגף הפיקוח הרלוונטי לנאשמים ולתקופות שצוינו בכתב האישום. החוקר יערוך רישום מדוקדק במסגרת זכרון דברים לגבי אופן איתור המסמכים, הורדתם ושמירתם. הלפגוט יהיה רשאי להנחות החוקר המיומן בדבר מיקום החומר אליו התייחס בעדותו, ובלבד שההנחיה תינתן במסגרת זכרון דברים, ורישום מדוקדק של ההנחיה.

15. הצו יבוצע תוך 14 ימים ומכלול החומר, לרבות זכרונות הדברים הנזכרים, יעבור במישרין לעיני הצדדים ובית המשפט. 7 ימים לאחר המצאת המסמכים תודיע באת כוח הנאשמים אם היא מבקשת לחקור נגדית את הלפגוט על מסמכים שיתקבלו, ככל שיתקבלו. כן תודיע אם יש עדים נוספים שהיא מבקשת להחזירם להשלמת חקירה נגדית, תוך שתפרט הרלוונטיות של המסמכים לאותם עדים.

16. בשלב זה, תפעל התביעה לזימון עדים שאינם קשורים לפעילותו של הלפגוט, לדיוני ההוכחות הקרובים. התביעה תודיע להגנה במישרין את זהות העדים שבכוונתה לזמן עד להשלמת המצאת המסמכים, ולימוד החומר, כאמור. דיוני ההוכחות ימשכו כסדרם.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ד כסלו תשפ"ג, 08 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.